

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmāk kurumnarı:

Ürenicinin adı, soyadı

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

**BAKALAVRA İÇİN EKZAMEN
LİTEY ÇEVİRİMİ**

Gumanitar profili

Aprilin 05, 2024

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Lääzımnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Ürenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

gum profili

Onnarın duyguları artık diildi, nicä gençliktä, ama herbir taraftan biri-birinä saygı gösterärdilär. Sevgi gelip-gider, hatırlık sa yıllarca kalêr. Bu sevgidän, bekim dä, taa paalı, taa önemni. Kirekinin Makaruşkası sevinçtä dä, kahrıda da, herkerä yanındaydı. İslää koca Allahtanmış.

– Makaruşka, neçin aramıza sansın bir suuk lüzgär girdi? Hiç yısınamêêrım, nicä ilerdän. Bana gelir, ayazlar basêr maasuz, ki insan ev sıcaannan yısınsın...

– Şüpän olmasın, Kireki! – Makari sarmaştı karısına, baktı gözünä. – Buncak yıl bilä yaşêêrız, taa annamadın mı, ani seni, sade seni sevdim bu dünnedä, ayol? Hem taa da hep severim.

Makari bilärdi karıların teoryasını, ani adam gündä üz kerä dä desä “severim!”, üz birinci dä zeedä olmaz.

– Ama sölä, Makaruşka, bu taa hep sevgi mi osa alışmak mı? – Kireki raada brakardı kocasını. Büün onu iilendirärdi bu kefli tema. Karı adamın düşünmeklerini zar-zor uyandırdı, sora da çekti onu lafa.

– Kireki, gençliimiz ölä hızlı geçti, sansın ekspres-trencäöz geçti! Evlendik, aylä kurduk, ev düzdük. Beş uşamız – en paalı yaratmamız! Sana diildi kolay, bilerim, ama sän dayandın, karı gibi, aşaa kaldın. Üzümä bakarkan, canımın sesini işidärdin. Örüşümdän kefimi annardın. İnan, en önemni hem en paalı bu yaşamakta – aylä. İlkin o aylä, angısında duuêrsın, sora da o aylä, angısını kendin kurêrsın. Yanılêr onnar, kim sayêr, ani dünnedä en paalı iş hem para. Sıcak yuvandan, uşaklarından hem sevgili eşindän bu dünnedä önemni yok! Biz seninnän bir yastıkta ihtärladık, babu-dädu olduk. Şindi sän bana, sän sölä: bu sevgi mi osa biri-birmizä alışmak mı? Sendän bunu işitmää isteerim, sevgili karıcım...

(Anku Boeva “*Olan kıztı kavramış – orak kırda kalmış*”)

Nr. s/s	İtemnär	Ballar	
1.	<p>Verili soruŝlara cuvap edin.</p> <p>a) Ne gsterärdi biri-birinä Makari hem Kireki? (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) Nesoy tema Kirekiyi iilendirärdi ? (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>c) Karıların teoriiyası nesoydur?</p> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2.	<p>a) Makari hem Kireki nicä yaşamasını kurdular? (2 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) Makariyä deyni bu dünnedä ne en önemni? (1 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3.	<p>Teksttä temelleneräk, Kirekinin karakteristikasını verin. (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

4.	<p>“Sevgi gelip-gider, hatırlık sa yıllarca kalêr...” Siz dâ mı bu türlü düşünersiniz? Fikrinizi açıklayın. (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
5.	<p>a) Verili teksttän üç artistik kolaylı çıkarm, ne oldu, belli edin.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) <i>Bir</i> artistik kolaylınnan cümlä kurun.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2
6.	<p>“Yanılêr onnar, kim sayêr, ani dünnedä en paalı iş hem para”. Sayıklayarak bu deyimä cevap verin. (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
7.	<p>Verili teksttän çıkarın:</p> <p>a) <i>iki</i> adlık küçüldek formasında da halını belli edin;</p> <hr/> <hr/> <p>b) <i>bir</i> adlık hem <i>bir</i> işlik, neredä vokal dönmesi var;</p> <hr/> <hr/> <p>c) <i>iki</i> üz aderlii.</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1

8.	Aşaada verili laflara yazın: a) sinonim b) antonim gençliktä – _____ paalı – _____ hatırlık – _____ sıcak – _____ kefimi – _____ girdi – _____ adam – _____ desä – _____ tez – _____ tez – _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
9.	İşliklärlän iş: a) morfema strukturasını belli edin: acıyardı duuêrsın b) <i>çalımını, zamanını, üzünü, sayısını</i> yazın. gidärdim – _____; kurêrsın – _____; ihträladık – _____.	L 0 1 2 L 0 1 2 3	L 0 1 2 L 0 1 2 3
10.	Verili lafın morfologiya analizini yapın: uşaamız _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
11.	Verili fragmenttän çıkarın <i>dört</i> adlardan predikat. 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
12.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
13.	“Uşaklar – geleceemizdir, ayledä kısmettir” temasına görä (20-25 cümlä) kendi fikirinizi açıklayın. Fikirinizi açıklamaa deyni, aşağıdaki planı hesaba alın: I. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun. II. Fikirinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli). III. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lüzımnı materialı kullanın.	L 0 2 3 4 5 6 7 8	L 0 2 3 4 5 6 7 8

	IV. Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinizi gösterin.	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6	L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6 7 8 L 0 2 3 4 5 6
14.	<p>Yazın bir <i>bildirim</i>, ani Komrat kasabasında “Mayın 15 – Aylä günü” yortusuna adalı konçert geçecek. (<i>data, saat, er bakışınıza görä</i>)</p> <p>Aşaadakı istedikleri hesaba alın:</p> <p>I. Janranın strukturasını koruyun. II. Situaçiyayı dooru kullanın. III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.</p>		

		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2